

USTAWA
z dnia 8 czerwca 2001 r.

**Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 2001
r. Nr 72, poz. 748.**

o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych ustaw

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2a w ust. 1:

- a) w pkt 1 na końcu dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 4a,”,
- b) w pkt 2 po wyrazach „bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania” dodaje się wyrazy „, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej,”,
- c) po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:
 - „2b) dochódzie dziecka - oznacza to dochód dziecka, do którego zalicza się kwotę otrzymywanej renty rodzinnej wraz z dodatkiem dla sierot zupełnych, zasiłek pielęgnacyjny, dodatek pielęgnacyjny, otrzymywane alimenty oraz kwotę odpowiadającą dochodom uzyskiwanym z majątku dziecka,”
- d) po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:
 - „9a) rodzinnym domu pomocy - oznacza to usługi opiekuńcze i bytowe świadczone całodobowo przez osobę lub rodzinę dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu osób wymagających z powodu wieku wsparcia w tej formie,”
- e) w pkt 13 na końcu dodaje się wyrazy „w podziale na następujące typy placówek: placówki wsparcia dziennego, placówki interwencyjne, placówki rodzinne, placówki socjalizacyjne, placówki resocjalizacyjne,”;

2) w art. 3 w pkt 4 po wyrazie „macierzyństwa” dodaje się wyrazy „lub wielodzietności”;

3) w art. 4 w ust. 1 w zdaniu wstępnym wyrazy „art. 33g ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 33g ust. 1-3”;

4) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. Przy ustalaniu prawa do zasiłku stałego, zasiłku stałego wyrównawczego i gwarantowanego zasiłku okresowego w składzie ro-

dziny nie uwzględnia się dzieci wychowywanych w ramach rodziny zastępczej, a do dochodu rodziny nie wlicza się ich dochodów i pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 33g ust. 1-3, chyba że zasiłek ma być przyznany ze względu na te dzieci.”;

5) w art. 6 w ust. 1a w zdaniu pierwszym po wyrazach „odmowy przyznania” dodaje się przecinek i wyraz „zaprzestania”;

6) w art. 11 w pkt 2a wyraz „oraz” zastępuje się przecinkiem, a na końcu dodaje się wyrazy „i art. 31b ust. 3”;

7) w art. 11b w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) organizowanie i prowadzenie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu ponadpowiatowym.”;

8) w art. 12 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wydawanie i cofanie zezwoleń lub zezwoleń warunkowych na prowadzenie domów pomocy społecznej oraz prowadzenie rejestru domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i ośrodków adopcyjno-opiekuńczych.”;

9) po art. 12a dodaje się art. 12b w brzmieniu:

„Art. 12b. Do zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w zakresie pomocy społecznej należy w szczególności:

- 1) tworzenie koncepcji i określenie kierunków rozwoju oraz tworzenie prawa w obszarze pomocy społecznej,
- 2) zlecanie i finansowanie badań, ekspertyz i analiz z zakresu pomocy społecznej,
- 3) określanie standardów dla zadań pomocy społecznej realizowanych przez jednostki organizacyjne oraz nadzór nad ich wdrażaniem,
- 4) analiza skuteczności pomocy społecznej głównie poprzez ocenę instrumentów, odbiorców pomocy społecznej oraz efektywność poszczególnych rodzajów świadczeń,
- 5) inspirowanie i promowanie nowych form i metod działania, w tym szkolenie kadr,
- 6) tworzenie i finansowanie resortowych programów osłonowych, zlecanie ich do realizacji administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotom określonym w art. 12a, a także kontrola ich wykonania,
- 7) współdziałanie z organizacjami pozarządowymi o charakterze regionalnym lub ogólnokrajowym,
- 8) współfinansowanie oraz nadzór nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu informatycznego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.”;

10) w art. 18:

a) w ust. 2 po wyrazie „zakres” dodaje się wyrazy „i miejsce świadczenia”;

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, standardy, rodzaj i zakres usług bytowych i opiekuńczych świadczonych przez rodzinny dom pomocy oraz zasady kierowania do rodzinnego domu pomocy, odpłatności i nadzoru nad rodzinnymi domami pomocy.”;

11) w art. 19 skreśla się ust. 1a;

12) w art. 21 w ust. 1 po wyrazach „mieszkaniach chronionych” dodaje się wyrazy „, rodzinnych domach pomocy”;

13) w art. 27 w ust. 3 po wyrazach „w rodzinie zastępczej” dodaje się przecinek i wyrazy „również po ustaniu funkcji tej rodziny”;

14) w art. 27a ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Osobie, o której mowa w ust. 1 i 2, uprawnionej do renty lub emerytury, z wyłączeniem renty rodzinnej, renta socjalna nie przysługuje.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1 i 2, traci prawo do renty socjalnej za miesiąc, w którym osiągnęła dochód z tytułu pracy lub działalności gospodarczej przekraczający wysokość renty.”;

15) w art. 31 po ust. 4f dodaje się ust. 4g w brzmieniu:

„4g. Do osób, o których mowa w ust. 4a, nie stosuje się art. 6 ust. 1a.”;

16) w art. 31b:

a) w ust. 3 wyrazy „rezygnującą z pracy” zastępuje się wyrazami „, która zrezygnuje z zatrudnienia”,

b) w ust. 9 wyrazy „1 i 2” zastępuje się wyrazami „1-3”, a po wyrazie „stałego” dodaje się wyrazy „lub złożenia wniosku o opłacanie składki”;

17) w art. 33c po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej z mocy prawa ustaje z dniem osiągnięcia przez dziecko pełnoletności.”;

18) w art. 33d:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wywiązują się z obowiązku łżenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, o ile taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu na nich ciąży,”

b) w pkt 6 skreśla się wyraz „pozytywną”,

c) skreśla się zdanie drugie;

19) art. 33e otrzymuje brzmienie:

„Art. 33e. 1. Rodziny zastępcze dzielą się na:

1) spokrewnione z dzieckiem,

2) niespokrewnione z dzieckiem,

3) rodziny, o których mowa w pkt 2, pełniące zadania pogotowia rodzinnego.

2. Rodziny zastępcze powinny uczestniczyć w szkoleniu organizowanym przez powiatowe centrum pomocy rodzinie lub, na jego zlecenie, przez ośrodek adopcyjno-opiekuńczy lub inny podmiot.
3. Szkolenie rodzin zastępczych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, prowadzi się według indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny.
4. Szkolenie rodzin zastępczych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, prowadzi się według programów szkolenia uwzględniających zakres programowy szkolenia, określony w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 33g ust. 7 pkt 4.
5. Program szkolenia zatwierdza minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego na wniosek powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka adopcyjno-opiekuńczego lub innego podmiotu prowadzącego szkolenie,
6. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia programu szkolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.”;

20) art. 33g otrzymuje brzmienie:

- „Art. 33g. 1. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w tej rodzinie dziecka w wysokości 40% kwoty, o której mowa w ust. 4, pomniejszonej o kwotę odpowiadającą 50% dochodu tego dziecka, nie mniej jednak niż 10% kwoty, o której mowa w ust. 4.
2. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w tej rodzinie dziecka, uwzględniając:
- 1) wiek,
 - 2) stopień rozwoju,
 - 3) stan zdrowia,
 - 4) stopień niedostosowania społecznego,
- w wysokości wyższej niż określona w ust. 1, lecz nieprzekraczającej 80% kwoty, o której mowa w ust. 4, pomniejszonej o kwotę odpowiadającą 50% dochodu tego dziecka, nie mniej jednak niż 20% kwoty, o której mowa w ust. 4.
3. Rodzina zastępcza, o której mowa w art. 33e ust. 1 pkt 2 i 3, otrzymuje dodatkowo na każde umieszczone w niej dziecko kwotę odpowiadającą 10% kwoty, o której mowa w ust. 4, z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem i jego wychowania.
4. Podstawą ustalenia wysokości pomocy pieniężnej, o której mowa w ust. 1, jest kwota 1 387 zł. Rodzina zastępcza może zrezygnować z przysługującej pomocy pieniężnej.
5. Pomoc pieniężna, o której mowa w ust. 1, może być przyznana w części lub w całości w formie niepieniężnej w przypadku wyko-

rzystywania jej w sposób niezgodny z przeznaczeniem lub marnotrawieniem.

6. Pomoc pieniężną przyznaje się w drodze decyzji administracyjnej.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady działania rodzin zastępczych,
- 2) szczegółowe zasady doboru rodzin zastępczych i umieszczenia dzieci w tych rodzinach,
- 3) tryb przygotowywania i szkolenia rodzin zastępczych,
- 4) zakres programowy szkolenia rodzin zastępczych i tryb zatwierdzenia programów szkolenia rodzin zastępczych.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania pomocy pieniężnej, o której mowa ust. 2,
- 2) szczegółowe warunki finansowania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, w tym także przebywającego poza rodziną zastępczą,
- 3) szczegółowe zasady przyznawania wynagrodzenia rodzinom, o których mowa w art. 33e ust. 1 pkt 3, z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania, w zależności od czasu pobytu dziecka w tej rodzinie, liczby dzieci, stanu ich zdrowia i rozwoju,
- 4) zasady i wysokość odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych oraz sposób i tryb postępowania w tych sprawach.”;

21) w art. 33j ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Starosta może odstąpić od ustalenia odpłatności, o której mowa w ust. 1, na wniosek rodziców dziecka lub z urzędu ze względu na trudną sytuację materialną.”;

22) w art. 33k w ust. 4 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z tym że opłata ponoszona przez opiekunów prawnych nie może być wyższa niż 50% kwoty stanowiącej dochód dziecka.”;

23) w art. 33l:

a) w ust. 1 wyrazy „rodzinnych formach opieki zastępczej” zastępuje się wyrazami „rodzinnej opiece zastępczej”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określa, w drodze rozporządzenia, podmioty uprawnione do zakładania i prowadzenia niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych oraz staż pracy i kwalifikacje wymagane od osób zatrudnionych w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, a także warunki lokalowe, jakimi powinny dysponować te ośrodki.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wyznacza, w drodze rozporządzenia, ośrodek adopcyjno-opiekuńczy prowadzący centralny bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie, którym nie można zapewnić opieki w rodzinie adopcyjnej w Rzeczypospolitej Polskiej, a także ośrodek adopcyjno-opiekuńczy lub ośrodki adopcyjno-opiekuńcze upoważnione do współpracy z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi w zakresie przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka w Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie.”;

24) w art. 33n:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obsługę finansowo-księgową publicznych placówek rodzinnych prowadzi starosta. Placówki rodzinne otrzymują środki na bieżące funkcjonowanie, w tym zryczałtowane kwoty na utrzymanie dzieci. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, stawki na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej.”;

b) w ust. 5 skreśla się wyrazy „na zasadach określonych w ust. 6 i 7”;

c) skreśla się ust. 6 i 7;

25) art. 33p otrzymuje brzmienie:

„Art. 33p. 1. Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie,
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki,
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia,
- 5) na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

2. Podstawę ustalenia wysokości pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 5, stanowi kwota 1 387 zł.

3. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie, o której mowa w ust. 1, jeżeli kontynuuje ona naukę w gimnazjum, szkole ponadpodstawowej, szkole ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej. Pomoc w miesięcznej wysokości 30% kwoty, o której mowa w ust. 2, przyznaje się do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 3, przysługuje również osobie pełnoletniej nieopuszczającej placówki, o której mowa w ust. 1, kontynuującej naukę.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przysługuje osobom, o których mowa w ust. 1, znajdującym się w trudnej sytuacji dochodowej.
6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach można odmówić przyznania pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, lub zaprzestać udzielania tej pomocy.
7. W uzasadnionych przypadkach na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, można zawiesić.
8. Pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, udziela starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub skierowaniem do placówki, o której mowa w ust. 1.
9. Pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 3-5, udziela starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, lub osoby opuszczającej placówkę, o której mowa w ust. 1.
10. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) warunki i kryteria dochodowe, jakie powinna spełnić osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, lub osoba opuszczająca niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej oraz zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, uprawniające do pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2,
 - 2) szczegółowe zasady i tryb przyznania, zawieszenia, zaprzestania udzielania lub odmowy przyznania pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki oraz wartości i składniki pomocy na zagospodarowanie,
 - 3) typy placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz domów pomocy społecznej, z których osoby je opuszczające są uprawnione do korzystania z pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.”;

26) w art. 35:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Oplatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i w mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeśli ich dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w art. 4 ust. 1. Do dochodu nie wlicza się pomocy udzielonej na podstawie art. 33p ust. 1 pkt 1 i 2.”,

b) w ust. 2a w zdaniu wstępnym wyrazy „zwalnia się” zastępuje się wyrazami „mogą być zwolnione”,

c) po ust. 2i dodaje się ust. 2j w brzmieniu:

„2j. Opłaty, o których mowa w ust. 1, przeznaczone są na utrzymanie domu pomocy społecznej.”;

27) art. 35a otrzymuje brzmienie:

„Art. 35a. 1. Wymienione w ustawie kwoty określające:

- 1) wartość dochodu odpowiadającą dochodowi z 1 ha przeliczeniowego,
- 2) wysokość dochodu uprawniającą do świadczeń z pomocy społecznej,
- 3) wysokość zasiłku stałego lub renty socjalnej,
- 4) wysokość dodatku do zasiłku stałego lub renty socjalnej,
- 5) minimalną wysokość zasiłku okresowego oraz zasiłku stałego wyrównawczego,
- 6) kwoty świadczeń pieniężnych na utrzymanie przysługujące uchodźcom,
- 7) podstawę ustalania pomocy pieniężnej dla rodziny zastępczej, a także wynagrodzenia dla rodziny zastępczej pełniącej zadania pogotowia rodzinnego, oraz pomocy pieniężnej na usamodzielnienie lub kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej dla osób, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej, oraz osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, a także kwoty do własnego dysponowania przez dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zwaną dalej „podstawą”,

podlegają w każdym roku waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, raz w roku od dnia 1 czerwca, jeśli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem jest niższy niż 110%, lub dwa razy w roku, od dnia 1 marca i od dnia 1 września, jeśli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem wynosi co najmniej 110%.

2. Wskaźniki waloryzacji, o których mowa w ust. 1, ustalone są na podstawie wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych przyjętego w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, z uwzględnieniem ust. 3 i 4. Kwoty te podlegają zaokrągleniu do 1 zł. Przy waloryzacji dwa razy w roku ustala się w tych terminach jednakowe wskaźniki waloryzacji, równe 1/2 wskaźnika przyjętego w ustawie budżetowej.
3. Jeżeli faktyczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w danym roku kalendarzowym różnił się od przyjętego w ustawie budżetowej, wskaźnik kolejnej waloryzacji podlega pomnożeniu przez wskaźnik weryfikacyjny, o którym mowa w ust. 4.

4. Wskaźnik weryfikacyjny stanowi iloraz faktycznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w danym roku kalendarzowym oraz wskaźnika wzrostu przyjętego na ten rok kalendarzowy w ustawie budżetowej, wyrażony w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu.
 5. Podstawa, o której mowa w ust. 1 pkt 7, po zwaloryzowaniu według zasad wymienionych w ust. 1-4, zwana dalej „podstawą zwaloryzowaną cenowo”, jest dodatkowo zwiększana o kwotę stanowiącą 20% różnicy między wysokością kwoty bazowej określonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64 i Nr 27, poz. 298), obowiązującej od terminu waloryzacji, o którym mowa w ust. 1, a wysokością podstawy zwaloryzowanej cenowo.
 6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wskaźniki waloryzacji oraz kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6 i w ust. 5.”;
- 28) w art. 36 w ust. 2 w zdaniu drugim po wyrazie „wiadomości” dodaje się wyraz „publicznej”;
- 29) w art. 37 w ust. 3 po wyrazie „16” dodaje się przecinek i wyraz „17” oraz po wyrazie „31” dodaje się przecinek i wyraz „31b”;
- 30) w art. 38 po ust. 2 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:
- „3. Osoby odbywające karę pozbawienia wolności tracą prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.
 4. Osobom tymczasowo aresztowanym zawiesza się prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.”;
- 31) w art. 39 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. W celu ustalenia sytuacji dochodowej osób, o których mowa w ust. 1, oraz ich możliwości udzielenia pomocy osobie lub rodzinie ubiegającej się o świadczenia pomocy społecznej przeprowadza się wywiad środowiskowy (rodzinny).”;
- 32) w art. 43:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Decyzja o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia może być wydana po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (rodzinnego) lub jego aktualizacji, dokonywanej nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Wywiad przeprowadza pracownik socjalny, również dla potrzeb jednostki organizacyjnej pomocy społecznej z terenu innej gminy.”;
 - b) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Wywiad środowiskowy (rodzinny) przeprowadza się w celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin, w tym, o których mowa w art. 39, wydania opinii w celu ustanowienia rodziny zastępczej w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie ustanowienia rodziny zastępczej, przyznania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dokonywania oceny sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, skierowania dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej.”,

c) w ust. 3b po wyrazach „o pomoc” dodaje się przecinek i wyrazy „a także osoby, o których mowa w art. 39,”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Świadczenia pieniężne pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, w którym złożono wniosek, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia i składki na ubezpieczenie społeczne ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.”,

e) w ust. 6a po wyrazie „środowiskowego” dodaje się wyraz „(rodzinnego)”;

33) w art. 47a:

a) w ust. 2 wyraz „starostę” zastępuje się wyrazami „zarząd powiatu”,

b) w ust. 5 na końcu dodaje się wyrazy „i inni pracownicy centrum upoważnieni na wniosek kierownika”,

c) w ust. 5b skreśla się wyrazy „lub odpowiednimi przepisami o systemie oświaty”;

34) w art. 49:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2f w brzmieniu:

„2a. Ustala się następujące stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego:

1) I stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej, mający na celu uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych,

2) II stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej, mający na celu pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracy z wybranymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej.

2b. Tworzy się Centralną Komisję Egzaminacyjną do spraw stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych działającą przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, który powołuje jej członków.

2c. Do zadań Komisji, o której mowa w ust. 2b, należy:

1) przeprowadzanie postępowania w zakresie nadawania stopni specjalizacji zawodowej oraz egzaminu dla pracowników socjalnych

- ubiegających się o II stopień specjalizacji zawodowej w marcu i październiku każdego roku,
- 2) nadawanie II stopnia specjalizacji zawodowej,
 - 3) prowadzenie rejestru wydanych dyplomów,
 - 4) powoływanie przewodniczącego i członków regionalnych komisji egzaminacyjnych do spraw stopni specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego,
 - 5) kontrolowanie pracy komisji regionalnych,
 - 6) opiniowanie dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego kandydatów na konsultantów prac dyplomowych na II stopień specjalizacji, o których mowa w ust. 3,
 - 7) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego informacji dotyczących zasięgu, przebiegu i poziomu szkoleń w zakresie specjalizacji,
 - 8) opiniowanie spraw spornych dotyczących pracy komisji regionalnych.
- 2d. Tworzy się regionalne komisje egzaminacyjne do spraw stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych, działające przy urzędach marszałków w samorządach województw.
- 2e. Do zadań komisji, o których mowa w ust. 2d, należy:
- 1) przeprowadzanie postępowania w zakresie nadawania stopni specjalizacji zawodowej oraz egzaminu dla pracowników socjalnych, ubiegających się o I stopień specjalizacji zawodowej,
 - 2) nadawanie I stopnia specjalizacji zawodowej,
 - 3) prowadzenie rejestru wydanych dyplomów,
 - 4) opracowywanie informacji, opinii i wniosków dotyczących I stopnia specjalizacji zawodowej dla Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
- 2f. Szkolenie w zakresie specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego mogą realizować jednostki prowadzące kształcenie i doskonalenie zawodowe po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, minima programowe obowiązujące dla specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny, tryb postępowania w sprawie nadawania stopni specjalizacji i wydawania dyplomów, warunki użytkowania przez pracowników socjalnych stopni specjalizacji zawodowej, z uwzględnieniem przygotowywania prac dyplomowych przez kandydatów ubiegających się o uzyskanie II stopnia specjalizacji oraz kryteriów, jakim powinni odpowiadać kandydaci na konsultantów tych prac wskazani przez podmioty ubiegające się o zgodę ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na prowadzenie szkoleń w

zakresie specjalizacji, a także określi warunki, jakie powinny spełniać podmioty prowadzące szkolenia w zakresie specjalizacji.”;

35) w art. 51 w ust. 3 skreśla się wyrazy „ , na stanowisku pracownika socjalnego, i”;

36) w art. 51a w ust. 1 wyrazy „zatrudnione na stanowiskach kierowniczych w jednostkach organizacyjnych” zastępuje się wyrazami „kierujące jednostkami organizacyjnymi”;

37) w art. 55e:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Decyzję administracyjną o skierowaniu do odpowiedniego typu domu pomocy społecznej wydaje starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się lub, z jego upoważnienia, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, lub inni pracownicy centrum upoważnieni na wniosek kierownika, po uzgodnieniu z podmiotem prowadzącym dom, jeżeli okres oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej nie przekracza 3 miesięcy.”,

b) skreśla się ust. 5.

Art. 2.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298 i Nr 39, poz. 459) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 2 po wyrazach „z pomocy społecznej” dodaje się wyrazy „i osób, za które ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę z tytułu sprawowania przez nie opieki nad dzieckiem wymagającym stałej pielęgnacji lub nad ciężko chorym członkiem rodziny”;
- 2) w art. 16 w ust. 6 po wyrazach „z pomocy społecznej” dodaje się wyrazy „i osób sprawujących opiekę nad dzieckiem wymagającym stałej pielęgnacji lub nad ciężko chorym członkiem rodziny”;
- 3) w art. 18 w ust. 5 po wyrazach „z pomocy społecznej” dodaje się wyrazy „ , osób sprawujących opiekę nad dzieckiem wymagającym stałej pielęgnacji lub nad ciężko chorym członkiem rodziny”.

Art. 3.

Ośrodki adopcyjno-opiekuńcze upoważnione przed dniem wejścia w życie ustawy do prowadzenia:

- 1) centralnego banku danych o dzieciach zakwalifikowanych do przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka w Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie,
- 2) współpracy z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi w zakresie przysposobienia, o którym mowa w pkt 1,

mogą prowadzić odpowiednio ten bank danych i współpracę nie dłużej niż przez okres 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4.

Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie upoważnień zmienionych tą ustawą, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą, o ile nie są sprzeczne z tą ustawą.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 27 w zakresie dotyczącym art. 35a ust. 5, który wchodzi w życie w terminie pierwszej waloryzacji po dniu 1 stycznia 2001 r.